

Datum
2020-03-27Diarienummer
KFN-2020/47.182Handläggare
Anna Sillén
Anna.Sillen@huddinge.se

Kultur- och fritidsnämnden

Mari Lönnqvist
Mari.Lonnqvist@huddinge.se

Underlag inför mål och budget 2021-2023

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens förslag till underlag inför mål och budget 2021-2023 och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Enligt kommunens budgetordning beslutar kommunfullmäktige om mål och budget. I beslut om mål och budget utgör nämndernas budgetunderlag en viktig del av det samlade underlaget.

Kultur- och fritidsförvaltningen har tagit fram ett förslag till kultur- och fritidsnämndens underlag inför Mål och budget 2021–2023.

För att klara den långsiktiga ekonomin behöver budgethållning och budgetdisciplin vara i fokus och resurser prioriteras på ett strukturerat sätt. Arbetet med att genomlysna kommunens verksamheter med syftet att få en mer kostnadseffektiv verksamhet med fortsatt hög kvalitet fortsätter. En viktig del i det arbetet är ett större fokus på resultat och jämförelser.

Sammantaget med minskad uppräknings samt ökade kostnader finns behov av omprioriteringar för att klara kärnuppdraget samtidigt som efterfrågan på kultur- och fritidsaktiviteter ökar ifrån kommuninvånarna. Nämnden ser över verksamheterna för att se om någon verksamhet bedrivs utanför kärnuppdraget samt till vilken kostnad. Nämnden ser även över effektiviseringar inom kärnverksamheten som kan behöva verkställas för att klara av den uteblivna uppräknings för priser, hyror och löner.

Spridningen och risken för smittspridning av covid-19 (Corona-viruset) medför omfattande problem och stora osäkerheter i samhället och i Huddinge kommun lokalt, vilket kan komma att påverka budget och verksamhet år 2021.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutar i juni om en inriktning för höstens budgetprocess. Beslut om mål och budget fastställs av kommunfullmäktige den 2 nov 2020. Samtliga nämnder ska utifrån sitt ansvarsområde lämna ett underlag till

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kultur- och fritidsnämnden
141 85 HuddingeBesök
Sjödalsstorget 7

Tfn vxl 08-535 300 00

www.huddinge.se

budgetprocessen. Ärendet ska innehålla de viktigaste förutsättningarna för aktuell planeringsperiod. Det kan exempelvis handla om ökade behov utifrån befolkningsutvecklingen eller nya lagar och föreskrifter som påverkar verksamheten. Nämnden ska kortfattat på ett övergripande plan beskriva de ekonomiska konsekvenserna och vilka åtgärder, effektiviseringar och förbättringar som kan bli aktuella utifrån det ekonomiska läget.

Förvaltningens synpunkter

Förutsättningar och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen vill betona vikten av tydliga gränsdragningar och vikten av samarbete mellan förvaltningarna för ett bra resursutnyttjande och för att nå uppsatta mål.

I planeringsförutsättningarna för 2021 kompenseras nämnden med 1,2 mnkr för preliminär volymökning men ej för löne-, hyres- och prisökningar. Uppräkningen täcker inte löne-, hyres- och prisökningar för basuppdraget, ambitionsökningar och särskilda utvecklingsinsatser. De uppskattade kostnaderna för löneökningar ligger på ca 1,5 mnkr. Priser förväntas följa index och kan komma att öka mellan 800 tkr –1,5 mnkr och beror på prisuppgång samt på kommande avtal.

Förvaltningens självkostnadshyror går in i nästa period 2021-2023 vilket förvaltningen behöver ta hänsyn till. Hyrorna för 2021 är ännu inte satta men räknat utifrån att hyrorna går upp 1% per år innebär det en kostnadsökning med 3,6 mnkr för nämndens hyreskostnader. Totalt förväntas nämndens kostnader öka enligt ovan, mellan intervallet 5,9–6,6 mnkr, varav 1,2 mnkr täcks av volymuppräknningen.

Sammantaget med minskad uppräknning samt ökade kostnader finns behov av omprioriteringar för att klara kärnuppdraget samtidigt som efterfrågan på kultur- och fritidsaktiviteter ökar ifrån kommuninvånarna. Nämnden ser över verksamheterna för att se om någon verksamhet bedrivs utanför kärnuppdraget samt till vilken kostnad. Nämnden ser även över effektiviseringar inom kärnverksamheten som kan behöva verkställas för att klara av den uteblivna uppräknningen för priser, hyror och löner.

Kultur- och fritidsförvaltningen har tagit fram ett förslag till Investeringar 2021–2025, se bilaga 1.

Under 2020 genomförs ny upphandling av drift för Vårby simhall och detta kan medföra kostnadsökningar. Samverkansavtalet för drift av Skogås Racketcenter går ut 2021 och driften ska läggas ut på entreprenad, även detta kan medföra kostnadsökningar.

Spridningen och risken för smittspridning av covid-19 (Corona-viruset) medför omfattande problem och stora osäkerheter i samhället och i Huddinge kommun lokalt, vilket kan komma att påverka budget och verksamhet år 2021.

Datum
2020-03-27

Diarienummer
KFN-2020/47.182

Områden som kommer ses över är:

Lokaler

Lokaler är nämndens största kostnadspost. Förvaltningen behöver se över möjlighet till uppsägning eller samutnyttjande av pensionärslokaler, möteslokaler, festlokaler, kultur- och idrottslokaler.

Personal

Bemanningen behöver ses över inom förvaltningen, det kan inte uteslutas att behovet finns att minska antalet årsarbetskrafter. Därav finns behov av en kartläggning avseende var möjligheten finns för effektivisering. Eventuella konsekvenser av effektivisering, såsom lägre servicenivå, kortare öppettider och lägre ambitionsnivå behöver utredas.

Intäkter

Nämnden behöver se över om det går att höja befintliga taxor och besluta om nya taxor samt öka befintligt intäktskrav på verksamheterna.

Övrigt

Nämnden behöver se över innehåll, utbud av verksamhet samt om det går att arbeta på nytt sätt med tex fusion av verksamheter för hela förvaltningen, Nämnden behöver se över om det går att ha en lägre servicenivå, avveckla någon verksamhet eller sänka ambitionsnivån.

Beslut redan taget i nämnd

Redan tidigare fattade beslut av nämnden angående att evakuera Utsäljeskolan till Stuvsta kan komma att ge en besparing på 380 tkr 2021 – under förutsättning att skolan rivs. Stängningen av Trångsunds bibliotek kommer ge en besparing på 350 tkr 2021.

Resultat 2019 (ekonomi, verksamhetsresultat)

Driftredovisning, mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Verksamhet				
Nämnd och förvaltningschef	-21,1	-19,5	1,6	-14,6
Idrott och anläggning	-121,2	-119,6	1,6	-122,6
Bibliotek och konst	-36,6	-39,8	-3,2	-37,9
Ungdom	-39,8	-39,8	0,0	-39,7
Kulturstrategiska enheten	-11,5	-11,4	0,1	-5,0
Bidrag	-14,0	-14,1	-0,1	-13,7
Årets resultat	-244,2	-244,2	0,0	-233,5

Nämnden visar för 2019 ett nollresultat, men på verksamhetsnivå finns avvikelser från budget. 2018 års omorganisation och nybildande av verksamheten Kulturstrategiska enheten påverkar jämförelsesiffrorna mellan Idrott och anläggning samt Kulturstrategiska enheten.

Överskottet på 1,6 mnkr för både nämnd, ledning och övergripande verksamhet respektive Idrott och anläggning beror dels på att det har funnits centralt avsatta

medel i budgeten för övergripande och oförutsedda kostnader ute i verksamheterna såsom utvecklings- och reinvesteringsbehov, dels för att verksamheten idrott- och anläggning har genererat högre intäkter. Avvikelserna inom verksamheterna avser långsiktiga satsningar och reinvesteringsbehov och kommer underlätta kommande år med stramare budgetförutsättningar och ge nödvändiga förbättringar för kommunens invånare. Inom verksamheten bibliotek och konst har engångssatsningar kunnat genomföras för att ytterligare förstärka de insatser som har genomförts med stöd av statliga medel för Stärkta bibliotek.

Identifierade förbättringsområden i verksamhetsberättelse 2019

Följande fem förbättringsområden har identifierats i verksamhetsberättelse 2019 för kommande planeringsperioder att jobba vidare med. Nämnden behöver

1. Se över hantering av bidrag till föreningslivet samt styrdokument för bidragsgivningen, för att säkerställa att regler, bidragsformer och hantering är anpassade för dagens behov och nämndens kärnuppdrag.

Planerat arbete 2020: Under 2020 kommer kultur- och fritidsnämnden genomföra en djupgående översyn av HKF 8020 och HKF 8130. Vidare kommer översynen innebära att den interna bidragsprocessen samt bedömningskriterier ses över för att säkerställa att bidrag fördelas jämlikt och i linje med kultur- och fritidsnämndens kärnuppdrag.

2. Se över processerna hur förvaltningen fortsättningsvis kommer arbeta med lovverksamhet för barn och unga. Socialstyrelsen har aviserat att det tidigare statliga medlet för avgiftsfria sommarlovsaktiviteter för barn och unga troligtvis uteblir 2020.

Planerat arbete 2020: Kommande år kommer fokus att ligga på att skapa lovaktiviteter i den ordinarie verksamheten inom bibliotek, konst, idrott och ungdom för att få så stor utväxling som möjligt gentemot målgruppen. Prioriterat är de områden där få barn går på fritids och/eller är med i organiserad fritidsverksamhet, Vårby, Flemingsberg och Skogås.

3. Undersöka hur framtidens kultur-och fritidsverksamhet behöver utformas, exempelvis genom digitalisering.

Planerat arbete 2020: Fullmäktigeuppdraget, att genom digitalisering tillgängliggöra kommunens kulturarv och den befintliga offentliga konsten, kommer under året initieras med en applikationslösning i samverkan med Stockholms läns museum. Delaktighetsaspekten är en central del av uppdraget varför det är viktigt att den digitala lösningen görs interaktiv med Huddinges invånare. Uppdraget är förvaltnings- och organisationsövergripande och kommer även att beröra kommunstyrelsen, klimat- och stadsmiljönämnden ur ett kulturarvsperspektiv samt HUSF och Huga Bostäder AB vilka till stor del äger den offentliga konsten i kommunen.

Ungdomars närvaro i den digitala världen ser olika ut beroende på vilka möjligheter de haft att utveckla digital kompetens. I ungdomsverksamheterna finns ett stort behov av att inkludera aktiviteter som källkritiska granskningar av

sociala media, barnkonventionen men även att vidga vyerna vad gäller exempelvis spelvärldens möjlighet till både kunskapsinhämtning men även fysisk aktivitet via e-sport. En tillfällig digital fritidsgård håller på att tas fram, som ska omfatta hela kommunen. Den kan barn och unga följa på sina mobiler, och de som är hemma kan ta del av tävlingar, tips & pyssel, chat och en del interaktiv verksamhet. Där kommer barn och unga även få utrymme för att uttrycka tankar och känslor, och få stöd – men även få daglig faktabaserad information. Efter utvärdering kan denna digitala fritidsgård bli permanent.

4. Utveckla verksamhet för gymnasieungdomar, d.v.s. 17-19-åringar.
Planerat arbete 2020: Under 2019 ändrades åldersgränsen för fritidsgårdar, från 13-19 år till att istället fokusera på åldersgruppen 13-16 år. Förändringen var till det bättre för den yngre målgruppen, och för den äldre målgruppen erbjuds istället verksamhet med fokus på vuxenblivande. Verksamheten har tagits fram, och kommer att fortsätta utvecklas under 2020.

5. Utöka samverkan i skapandet av nya verksamheter där ungdom, bibliotek, idrott och kultur samverkar och nyttjar varandra som resurser.
Planerat arbete 2020: Huddinge kommun står inför stora utmaningar både när det gäller den kraftiga expansionen och minskade ekonomiska resurser. För att nämnden på ett kvalitativt och effektivt sätt ska kunna hantera detta kommer ett arbete med att utöka samverkan mellan nämndens verksamheter startas upp vid skapandet av nya verksamheter. Detta för att på bästa sätt kunna nyttja varandras kompetenser och resurser. Ett exempel är utvecklingsåtagandet ” Utveckling av Fullersta parkområde avseende konst och kultur” där samverkan mellan konst/kultur- och ungdomsverksamhet ska tas fram.

Hur ligger vi till i jämförelser med andra

En analys av ekonomiska nyckeltal för nämndens verksamheter jämfört med andra kommuner visar att Huddinge kultur- och fritidsnämnd har lägre driftskostnader i flera fall. Här presenteras ett urval av nyckeltal:

Kostnaden för kulturskolan i kronor per invånare i åldern 7-15 år är lägst i Huddinge, jämfört med de sex utvalda jämförelsekommunerna och Stockholms läns kommuner medelvärde (se diagram 1).

Totalkostnad för bibliotek per invånare är lägre i Huddinge vid jämförelse med Järfälla, Haninge och Nacka med en minst lika god nöjdhetsgrad hos invånarna (se diagram 2A och 2B). Nacka har lika många folkbibliotek som Huddinge (6 st) men Huddinges totala bibliotekskostnader är ca 32 mkr för 2018, vilket är ca 16 miljoner lägre än Nacka. Skillnaden beror främst på att Huddinge har lägre lokalkostnader för sina bibliotek.

Huddinge hamnar bland kommuner med lägre kostnad för nettokostnad för fritidsgårdar per invånare jämfört med övriga kommuner 2017-2018 (diagram 3).

Datum
2020-03-27Diarienummer
KFN-2020/47.182

Invånarnas samlade bedömning av kulturutbudet ”Medborgar-Index-Kultur” har sänkts något sedan senaste mätningen 2017 (diagram 4A). Förvaltningen och föreningslivet har inte gjort några större förändringar vad gäller utbudet av kulturupplevelser under de senaste åren. Dock riktar den största delen av förvaltningens kulturutbud sig till barn och unga, medan undersökningen riktar sig till vuxna. Huddinges befolkningsantal har ökat samtidigt som förvaltningens utbud inte har gjort det, vilket kan vara en bidragande orsak till sämre siffror.

Den största delen av kulturevenemangen som erbjuds Huddingeinvånarna arrangeras av externa aktörer såsom kulturföreningar och studieförbund, och förvaltningen styr alltså inte direkt över innehåll eller var i kommunen utbudet förläggs. Dock är kulturevenemangen främst koncentrerade till kommunens centrala delar och de lokaler för kultur som förvaltningen ansvarar för. Kommunens bidrag till studieförbund och föreningslivet möjliggör kulturarrangemang och kulturaktiviteter i kommunen, varför Huddinges låga kostnad för kulturverksamhet - i jämförelse med Järfälla, Nacka och Haninge, se diagram 4B och 4C - bör vägas in i analysen av invånarnas bedömning av kulturutbudet.

Vetskapen om det kulturutbud som erbjuds Huddinges invånare kan vara låg varför en övergripande förbättringsåtgärd kan vara att se över kommunikationen och val av kommunikationskanaler.

Nettokostnaden för Huddinges idrotts- och fritidsanläggningar ökade mellan 2017 och 2018 med 21% till 1112 kr per invånare. Huddinge är därmed den kommun som år 2018 hade den högsta nettokostnaden av de studerade kommunerna (se diagram 5B). Ökningen förklaras med att Huddinge hade flera nytillkomna anläggningar under perioden: Stuvstahallen, Fleminghallen och Annerstaskolans bollplan. Vidare införde Huddinge kommun en ny hyresmodell och kultur- och fritidsförvaltningen fick därmed en hyreshöjning med närmare 10 mnkr, utan tillskott av nya anläggningar.

Tittar man istället på kvalitetsmättet ”invånarnas nöjdhet av idrotts- och motionsanläggningar” ger Huddinges kommuninvånare, liksom Järfällas, Haninges och Nackas, ett godkänt betyg till idrotts- och motionsläggningar, i intervallet 58-60, i medborgarundersökningen genomförd hösten 2019 (se diagram 5A). Huddinge fick dock ett försämrat betyg med föregående mätning, vilket kan bero på förändrade öppettider i Huddingehallen och förstörda motionsspår pga stormen Alfrida i januari 2019.

Detta urval av nyckeltal för kvalitet och kostnader för nämndens, och jämförelsekommunernas motsvarande verksamhet, presenteras här nedan som stapeldiagram.

Datum
2020-03-27

Diarienummer
KFN-2020/47.182

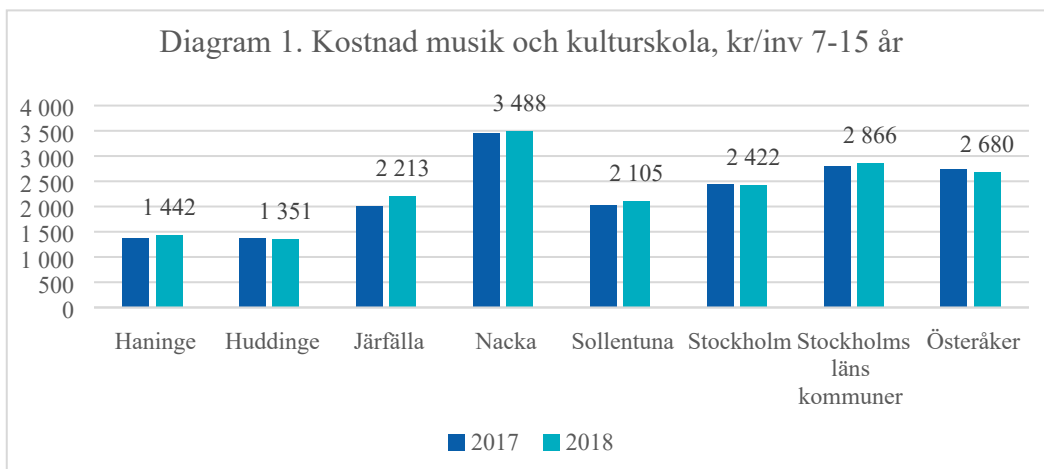
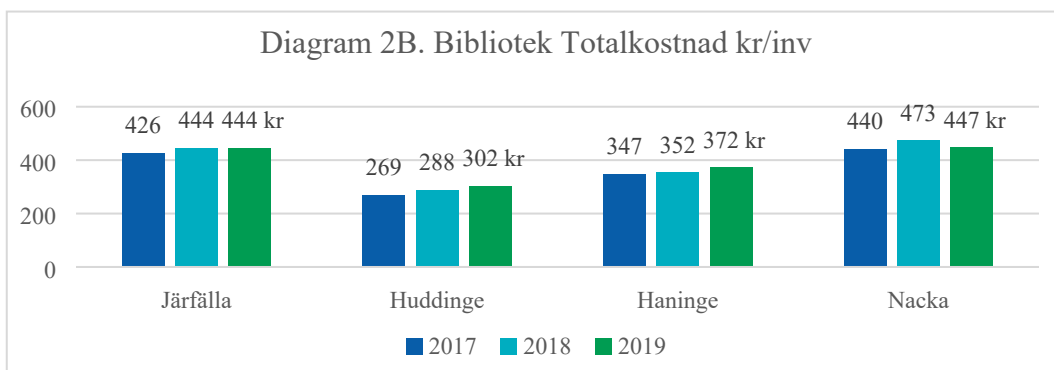
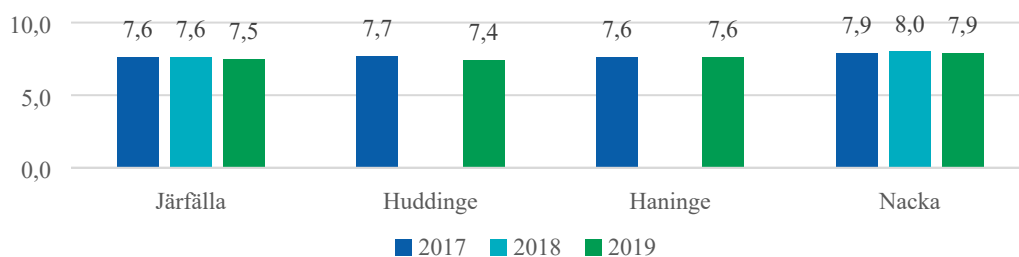

Diagram 2A. Vad tror du, eller tycker du om biblioteksverksamheten?

Datum
2020-03-27

Diarienummer
KFN-2020/47.182

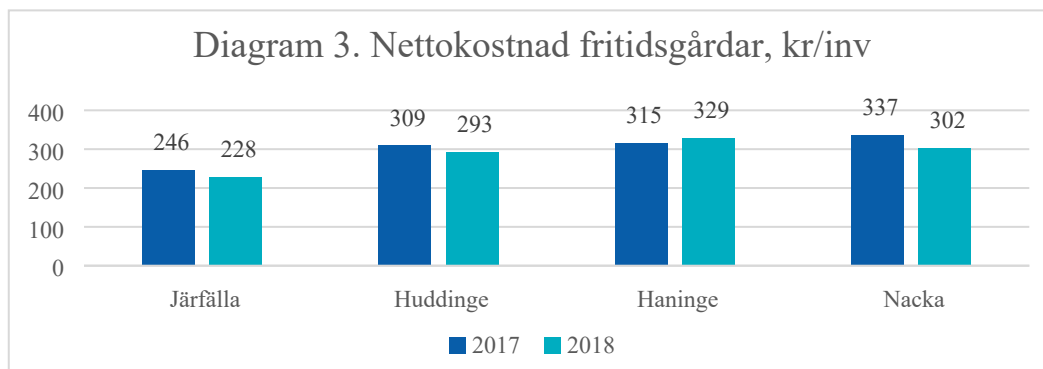
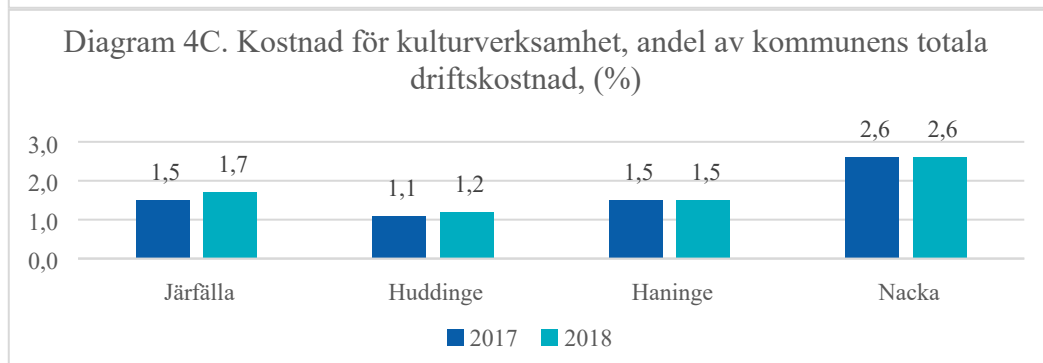
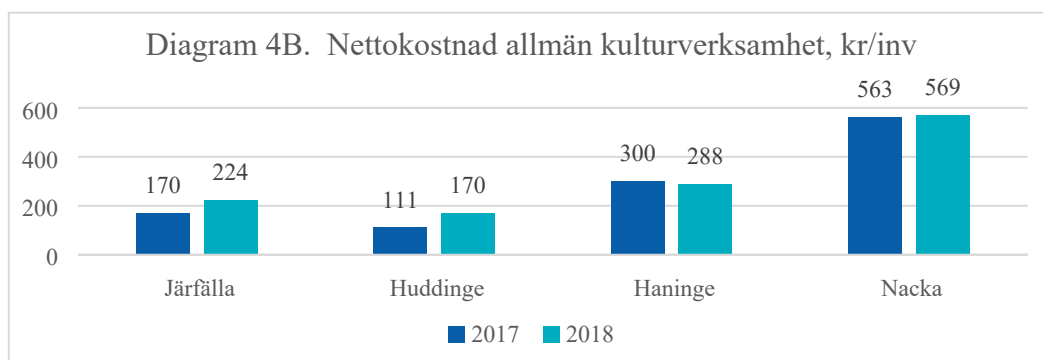
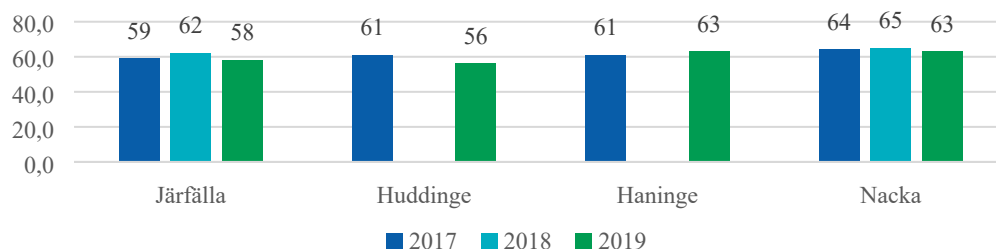

Diagram 4A. Medborgarindex-Kultur

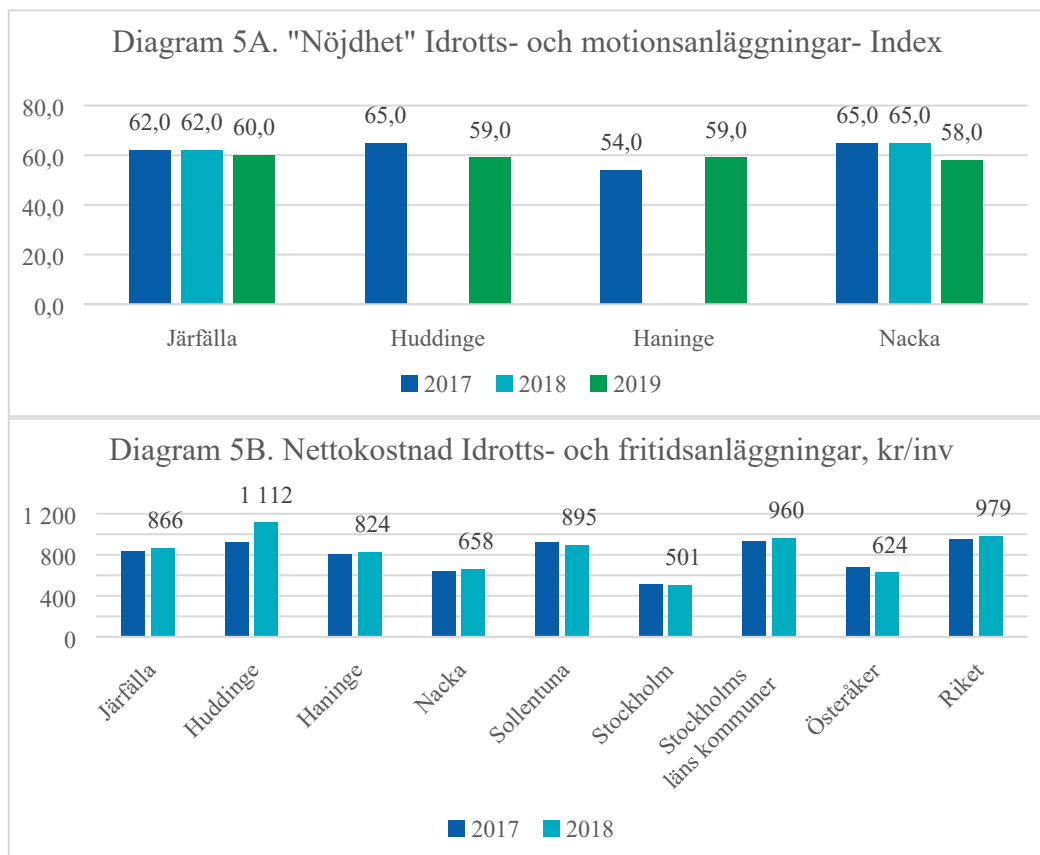

Datum
2020-03-27

Diarienummer
KFN-2020/47.182

Förändringar av volymer (befolkningsutveckling, förändrade behov/förväntningar)

För att kunna möta behovet från en växande befolkning behövs förändring i befolkningsantal och sammansättning studeras, och var i kommunen förändringarna kommer att ske. Under prognostiden fram till 2028 planeras det byggas flest nya bostäder i kommundelarna Flemingsberg, Sjärdalen och Kungens kurva. Minst antal nya bostäder planeras att byggas i Stuvsta. Utifrån den framtagna befolkningsprognosen för målgrupper inom kultur- och fritidsområdet, baserad på Huddinge kommuns befolkningsprognos 2019-2028 så kommer folkmängden att öka i alla kommunelar utom i Stuvsta.

Tittar man på specifika åldersgrupper, här särskilt på barn och unga som är nämndens prioriterade målgrupp, prognosticeras mellan 2019 och 2028 en folkmängdsutveckling på 4 510 fler invånare för åldersgruppen 4-20 år, motsvarande en ökning med drygt 17%.

Det kommer att bli mer än en fördubbling av antalet 6-12-åringar i både Högmora, från 136 till 360 barn, och i Vidja-Ågesta från 70 till 163 barn. De kommunelar där ökningen av antalet barn i åldern 6-12 år prognosticeras att blir störst är i Högdalen samt i Flemingsberg med mer än 300 barn vardera i åldersspannet 6-12 år.

Datum
2020-03-27Diarienummer
KFN-2020/47.182

Antalet högstadiungdomar (13-16 år) kommer att öka med ca 21% under prognostiden. Störst blir ökningen i Glömsta/Loviseberg och i Sjödalen. Minst förväntas ökningen bli i Snättringe, Fullersta samt i Stuvsta.

Nya och/eller ändrade förutsättningar (lagar, regler, statsbidrag)

Socialstyrelsen delade 2019 för fjärde året i rad ut pengar för sommarlovsaktiviteter. 2019 fick förvaltningen drygt 1 mnkr. Dessa medel delas inte längre ut. Förvaltningen behöver därför se över hur mycket som ska läggas på denna aktivitet samt vilken form av aktivitet som ska bedrivas. Det gäller både 2020 och 2021.

Barnkonventionen blev lag den 1 januari 2020, vilket innebär att nämndens alla verksamheter ska genom nya rutiner säkerställa att lagen följs. Detta arbete omfattar bland annat att alla medarbetare vid förvaltningen behöver fortlöpande utbildas i barnkonventionen, och hur vi ska tolka den utifrån de uppdrag vi har. En checklista för barnkonsekvensanalys samt struktur för hur barnperspektivet tydliggörs i politiska beslut kommer att tas fram under 2020 i utvecklingsåtagandet Barnkonventionens betydelse för verksamheten.

Investeringar

Kultur- och fritidsnämndens uppdaterade bedömning av behov av investeringar i den fysiska miljön, och dels övriga investeringar, och reinvesteringar (som inte avser nya eller förändrade lokaler) under planeringsperioden 2021-2025 omfattar 91,3 mnkr varav 23,5 mnkr 2021. Se bilaga 1 för detaljerad redovisning.

För 2021 kommer konstgräsplanen i Snättringe samt Sundby ridstall ge en ökad hyra, och elljusspåret i Trångsund samt övriga inventarier kommer ge högre kapitalkostnader. Nämnden återkommer under 2021 för att äska medel för detta.

Anneli Fällman
Kultur- och fritidsdirektörThomas Jansson
Stabs- och utvecklingschef**Bilagor**

Bilaga 1. Investeringar 2021-2025

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen